de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

De minister van Veiligheid en Justitie
Mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 21 juli 2016
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
doorkiesnummer 088 - 361 33 17
ons kenmerk UIT 9771 STRA/CF
uw kenmerk 769430
onderwerp Goedkeuringswet 16e Protocol EVRM

Geachte heer Van der Steur,

Bij brief van 6 juni 2016 met bovenvermeld kenmerk, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake de Goedkeuringswet 16e Protocol Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) (het 'Wetsvoorstel'). Het Wetsvoorstel is al bij de Tweede Kamer ingediend.[1] Aanleiding tot de adviesaanvraag is dat in het verslag van de Tweede Kamer op verschillende plaatsen is gevraagd naar advisering door de Raad over de Goedkeuringswet.

Het Wetsvoorstel

Doel van het protocol is te komen tot een uitbreiding van de bevoegdheid van het Europese Hof van de rechten van de Mens (EHRM) om adviezen uit te brengen. Specifiek aangewezen hoogste nationale rechtscolleges krijgen op grond van het protocol de bevoegdheid om het EHRM te verzoeken om een advies over een principiële rechtsvragen aangaande de interpretatie of toepassing van de rechten en vrijheden, neergelegd in het EVRM of de daartoe behorende protocollen. In de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel is aangegeven dat het voornemen bestaat om in dit verband als nationale rechtscolleges aan te wijzen: de Hoge Raad, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de Centrale Raad van Beroep (CRvB), het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie.

De Raad zal zich in dit advies richten op de in te voeren bevoegdheid van de CRvB en het CBb om advies aan het EHRM te vragen.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[2]

---

[1] Kamerstukken II 2014-2015, 34235 (R2053), nr. 3.

[2] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Advies

De Raad stelt voorop dat hij positief staat tegenover de uitbreiding van de bevoegdheid voor het EHRM om adviezen uit te brengen over de interpretatie of toepassing van het EVRM op aanvragen ingediend door (aangewezen) nationale gerechten.

Onderstaand worden de door u in de adviesaanvraag gestelde vragen beantwoord:

- *De verwachte implicaties voor de betrokken nationale gerechten van de in het Protocol neergelegde adviesbevoegdheid, zowel in financiële zin als in de zin van verwachte vertragingen in de voortgang van de nationale procedures waarin een advies aan het EHRM wordt gevraagd.*
De vertraging in de afdoening van het hoger beroep die een adviesaanvraag veroorzaakt zal aanzienlijk zijn en zal bij benadering waarschijnlijk twee jaren bedragen. De financiële gevolgen komen in de beantwoording van onderstaande vraag aan de orde.

- *De voor het wetsvoorstel verwachte relevante kostenaspecten, waaronder in ieder geval de kosten die gepaard gaan met het indienen van een adviesaanvraag.*
De extra kosten bedragen per ingediend verzoek ongeveer 10.000 euro. Dit betreft de extra werklast in de zaken waarin om advies wordt gevraagd. Te denken valt bijvoorbeeld aan de tijd die gepaard gaat met het opstellen van een prejudiciële vraag en de coördinatie van die zaak met andere gelijksoortige zaken. In het laatste geval zal een adviesaanvraag leiden tot aanhouding van het hoger beroep. Hierover zal moeten worden gecommuniceerd met partijen.
Daarnaast kan bekrachtiging van protocol nr. 16 in diverse zaken leiden tot de nodige verzoeken aan de CRvB en het CBb om een adviesaanvraag bij het EHRM in te dienen. Daar zal op moeten worden gereageerd in de motivering van de uitspraak. Ondanks dat er sprake is van enige taakverzwaring, zal dit aspect naar verwachting een verwaarloosbaar werklasteffect hebben.

- *De verwachte behoefte bij de betrokken gerechten aan de mogelijkheid van adviesaanvraag.*
De verwachte behoefte om adviesaanvragen bij het EHRM in te dienen wordt ingeschat als 'laag', naar verwachting 5 tot 7 keer per jaar voor de CRvB en het CBb samen.

Werklast

Het Wetsvoorstel leidt naar verwachting niet tot een substantiële toename van de werklast voor de CRvB en/of het CBb.

Conclusie

Het Wetsvoorstel geeft de Raad voor de rechtspraak geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

Tot slot

Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak